

บทคัดย่อจากหนังสือคู่มือ
การใช้สารเคมี เครื่องพ่นเคมี และการบำรุงรักษา
ในงานควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลง
สำนักโรคติดต่อ นำโดยแมลง
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
โดย งานระบาด ศตม.ที่ 5.1 ชัยภูมิ

เครื่องพ่นเคมีระบบฝอยละอองฟอนแทน พอร์ตค่าสตาร์ เอ็น

เครื่องพ่นเคมีฟอนแทนเป็นเครื่องพ่นยาฆ่าแมลงระบบ ยู แอล วิ ใช้แรงลมที่มีความเร็วสูงเป่าน้ำยาที่มีความเข้มข้นสูงแตกตัวพ่นกระจายไปในอากาศ โดยเม็ดยามีขนาดเล็กกว่า 50 ไมครอน ซึ่งเมื่อยุบบินมากกระทบเม็ดยาที่ลอยฟุ้งอยู่จะตาย ภายในช่วงเวลานี้ขนาดละอองน้ำยาที่ลอยฟุ้งได้นานและไปได้ไกลจากจุดพ่น คือขนาด 15

ไมครอน ฉะนั้นเครื่องพ่นฝอยละอองที่ดีควรมีค่า VMD ไม่เกิน 30 ไมครอน

1. การเตรียมความพร้อมและการเตรียมเครื่องพ่นเคมีฝอยละออง(ยู แอล วิ) ฟอนแทน พอร์ตค่าสตาร์ เอ็น ก่อนการใช้งาน

1.1 เติมน้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องพ่น ใช้ น้ำมันเบนซินธรรมดาผสมน้ำมันเครื่องเบอร์ 40 ในอัตรา 25:1 เติมน้ำมันถึงน้ำมันเชื้อเพลิงให้เต็ม โดยเหลือช่องว่างจากขอบถังไว้เล็กน้อย (ในกรณีเครื่องใหม่ควรใช้อัตรา 20:1 จนทำงานครบ 50 ชั่วโมงแรก)

1.2 เติมน้ำยาเคมี ก็อกเปิด-ปิดน้ำยาควรอยู่ในตำแหน่งปิด แล้วเติมน้ำยาเคมีตามที่กำหนด ให้ใช้กับเครื่องพ่น ตรวจสอบขนาดของหัวควบคุมอัตราการไหลให้ถูกต้องตามขนาดที่กำหนด(หัวพ่นควรใช้ขนาด 45 หรือ 58 มม.) และควรขันให้แน่นด้วยเครื่องมือประจำเครื่อง

1.3 ตรวจสอบระบบไฟ โดยการถอดหัวเทียนออกจากเครื่อง แล้วเสียบหัวเทียนเข้ากับปลั๊กหัวเทียน วางโลหะให้แตะกับเสื้อสูบแล้วลองสตาร์ทเครื่อง ถ้าเกิดประกายไฟออกจากหัวเทียนก็แสดงว่าระบบไฟจากหัวเทียนปกติ แต่ถ้าประกายไฟไม่ออกจากหัวเทียนให้ลองเปลี่ยนหัวเทียน แต่ถ้ายังไม่มีการประกายไฟให้ตรวจสอบทองขาว(อยู่ในห้องสตาร์ท) และแก้ไขตามสาเหตุ ถ้าทองขาวติดหรือทองขาวสกปรกให้ใช้กระดาษทรายละเอียดขัด

หน้าทองขาวและตรวจคู่มืออีกครั้ง ถ้าไฟยังไม่ออกก็ควรให้ผู้ชำนาญงานเป็นผู้ตรวจ (หัวเทียนควรใช้เกลียวกลาง ขนาดของเกลียว 12.7 มม.)

2. การติดเครื่องพ่นเคมีฟอยละออง(ยู แอล วี) ฟอนแทน พอร์ตด้าสตาร์ เอ็น และการใช้งาน

2.1 เมื่อเครื่องเย็น

2.1.1 เร่งเครื่องเต็มที่ และปั้มน้ำมันเบนซินเข้าคาร์บูเรเตอร์

2.1.2 ปิดโช้ค

2.1.3 ค้างสายสตาร์ท(อย่าปล่อยสายสตาร์ททกลับทันทีให้ประกอกลง)

2.1.4 เมื่อเครื่องติดเปิดโช้ค

2.2 เมื่อเครื่องร้อน

2.2.1 เร่งเครื่องเต็มที่และปั้มน้ำมัน

2.2.2 ค้างสายสตาร์ท

2.3 การพ่นเคมีให้เร่งเครื่องจนนิ่งเปิดก๊อคน้ำยาเคมีเมื่อจะพ่นให้กดไคปลายท่อพ่นน้ำยาจะพ่นออกมา

3. เมื่อเครื่องไม่ติด ควรปฏิบัติอย่างไร

3.1 ตรวจระบบไฟ ตามข้อ 1.3

3.2 ตรวจระบบน้ำมันเบนซิน โดยกดโช้คน้ำมันเบนซิน ถ้าน้ำมันไม่ไหลออกให้ตรวจวาล์วเปิด-ปิด โดยการดึงสายส่งน้ำมันเบนซินจากถังน้ำมันเบนซินว่ามีน้ำมันเบนซินไหลออกหรือไม่ ถ้าน้ำมันไหลออก แต่เครื่องยังไม่ติดให้ตรวจมหนูซึ่งอยู่ภายในคาร์บูเรเตอร์ เพราะอาจจะมีเศษผงเจ้าไปอุดตัน ทำความสะอาดมหนู ถ้าปฏิบัติดังกล่าวแล้วเครื่องยังไม่ติดก็ควรให้ผู้ชำนาญงานเป็นผู้ตรวจอีกครั้ง

4. ถ้าเครื่องติดแต่น้ำยาไม่ออกควรปฏิบัติอย่างไร

4.1 ตรวจหัวควบคุมอัตราการไหลของน้ำยาเคมีว่าอุดตันหรือไม่ถ้าอุดตันให้ใช้เข็มเย็บผ้าเบอร์เล็กที่สุดแยงสิ่งอุดตันออกหรือใช้ลมเป่า (ห้ามใช้วัสดุที่เป็นไม้เด็ดขาด เพราะอาจจะหักและติดทำให้อุดตัน ซึ่งจะแก้ไขลำบาก)

4.2 ตรวจวาล์วเปิด-ปิดน้ำยาเคมีว่าชำรุดหรือไม่ ถ้าชำรุดก็ให้เปลี่ยนใหม่

4.3 ถ้าเครื่องพ่นเคมี มีอาการผิดปกติ เมื่อทำการแก้ไขดังกล่าวข้างต้นแล้วไม่สำเร็จ ควรส่งเครื่องพ่นให้ผู้ชำนาญงานเป็นผู้ตรวจแก้ไขต่อไป

5. เทคนิคการพ่นเคมีฟอยละออง(ยู แอล วี) ฟอนแทน พอร์ตด้าสตาร์ เอ็น

ก่อนเริ่มดำเนินการควรประชาสัมพันธ์ประชาชนในพื้นที่ให้ทราบ และป้องกันตนเองโดยเปิดประตูหน้าต่างต่างๆ บาน เพราะจะพ่นเคมีเข้ามาทางประตูและหน้าต่าง (ไม่ต้องเข้าไปพ่นในบ้านเหมือนเครื่องพ่นหมอกควัน)

5.1 นำผู้ป่วย เด็ก และสัตว์เลี้ยงออกมานอกบ้าน

5.2 ปกปิดอาหารและเครื่องดื่มไว้อย่างน้อย 1 ชั่วโมง (หลังการพ่น)

5.3 เมื่อพบผู้สงสัยมีอาการผิดปกติจากสารเคมีที่พ่นให้นำออกจากบริเวณที่ปฏิบัติงานและนำส่งแพทย์พร้อมแจ้งชนิดของสารเคมีที่ใช้

6. วิธีดับเครื่องพ่นเคมีฟอยละออง(ยู แอล วี) ฟอนแทน พอร์ตด้าสตาร์ เอ็น

6.1 ดึงคันเร่งกลับสุดเข้าที่ล็อค

6.2 ปิดวาล์วน้ำมันเชื้อเพลิง

6.3 ปิดก๊อคน้ำยาเคมี

7. การบำรุงรักษาเครื่องฟ่นเคมีฟอยละออง(ยูแอล วี) ฟอนแทน พอร์ตต้าสตาร์ เอ็น หลังจากปฏิบัติงานให้ทำความสะอาดตัวเครื่อง และอุปกรณ์ดังนี้

7.1 คาร์บูเรเตอร์

7.2 ท่อไอเสีย

7.3 ใส่กรองอากาศ

7.4 ทองขาว

7.5 ถังน้ำยาเคมี ให้ถ่าน้ำยาเคมีออกจากถัง แล้วทำความสะอาดด้วยน้ำกับผงซักฟอก ล้างด้วยน้ำเปล่าอีกครั้ง

7.6 ทำความสะอาดหัวควบคุมน้ำยา

8. ข้อควรจำ

8.1 ใช้น้ำมันผสม 20:1 ใน 50 ชั่วโมงแรก หลังจากนั้นให้ผสม 25:1 ควรใช้กรวยกรองทุกครั้งในการเติมน้ำมัน

8.2 ทำความสะอาดที่กรองอากาศบ่อยๆ โดยการถอดฟองน้ำออกมาล้างด้วยน้ำผสมผงซักฟอกไม่ควรถอดที่กรองอากาศทิ้งเพราะจะทำให้สิ่งสกปรกเข้าไปทำลายแหวนและลูกสูบได้

8.3 สำหรับเครื่องใหม่ไม่ควรเร่งความเร็วของรอบเครื่องยนต์ให้สุดกำลังใน 50 ชั่วโมงแรก

8.4 หลังจากเลิกใช้งานให้ระวังอย่าให้สายส่งน้ำยาเคมี (จากถังน้ำยาเคมีมายังก๊อกเปิด-ปิด น้ำยาเคมี) สัมผัสกับท่อไอเสีย เพราะอาจจะทำให้ชำรุดเสียหายได้
